

כל הבשר פרק שמיני חולין

ק"ב.

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

לעזי רש"י

שנקטירו"ד]. רווי-דם.

רבינו גרשום (המשך)

ומחמת צליה בלע : או
חלום בחבלי כרליה אסור.
חלום דממת תבלין
בלע : הני מלי דאסמיק.
כלומר דאסמיק הבשר
מחיים אסורין הנהגה
באותו מקום ונצרך הדם :
הני מלי דאסמיק.
שרדם נקבה להלחם :
והני מלי קלישתא אבל
אסמיקאל : כלומר אם
הלחם קלוש אולי הלך
הלחם בכל הלחם ושפט
אסורין בכל אכל סמיכתא
(6) שעבר הלחם קולפו
מלפניו והוא מותר :
סמאלא עליה דאכל
כלומר הכבד שחנק עליה
בשר : שטחיה ברוח
אנינא דעניה. הנהגה
דאכל יכיל שרי אבל און
לכיל למיכליה : או
מניחין עלי תחת הבשר.
כלומר תחת השפוד בשעת
צלייתו : משעלה תחתיו
כלומר ששייתחילו והמניחין
ליכבות תחתיו מניחין
שמן : דלמא תתא מניחין
עילאה לא מיטוי כלומר
תתא דקבורא אלא צליה
לא צרכו כלל דאומית
שבו אבל עליונה חתיכה
שאניק קרובה לאור כל
אין אימא ערוב לא ללה
דאומית שבו : אלא אמר
רב אשי לית לי תאקנתא.
כלומר אין לי תקנת השפוד
שקבלין תחת השפוד
עד שיוקד בו בכלי
מעט מלה שישכור הדם
למטח בו השומן :
וכבר הכי שפי הלי
כלומר אחו שיהיה הדם
למטח בו השומן ויהיה
כמלי אכלי השומן
וישאר הדם בכלי ומה
שיוקד כמלי לא ירי הוא
השומן דודא אין בו דם

(א) נראה דש"ל בודאי לא עבר
בכל הלחם וקולפו וכו'.

והא דאמרין פרק כל שעה (פסחים דף ל:) אין טעין התנור בזילה ואם טע כל הפת אסורה עד שיוסק התנור ולא סגי בקנחו אין ראייה משם דנחשבל אסור מכלל חשיב ליה בקנחו נותן טעם בר נותן טעם דאומר ר"ת דאי אפשר לתנור להתקנה יפה כשנדבק בו

לדקדק דאפילו נתבטלו שרי דאמרין
פרק דס חטאת (נחמס דף יא.) דכל
יום ויום נעשה גיעול לחזירו ומותר
לנצל שלמים האידנא בקדרה בשל
זה שלמים אתמול דלא אמרין דקא
ממעט בחילת שלמים דהאידנא
משום דטעם שני הוא ונתבטל קודם
שיבא לידי חיסור ואין לומר דשאני
הסם דהוי טעם שלישי לפי שיש מים
בקדרה מטעם זה יהיו נמי הביצים
מותרים שנתבטלו במים בקדרה ועוד
דגבי שפוד אוסכלה מייט בסוף מס' ע"א
(דף ע"ב.) הלא דכל יום ויום
נעשה גיעול לחזירו א' ומיהו ע"כ
אין ראייה משם דהא אפילו בשל זה
חטאת שרי לנצל בזהוה קדרה
שלמים בסוף מסכת ע"א (סא) והרי
ממעט בחילתה דמתסרי לזרים
ולנשים ולעצדים דאין נאכלת אלא
לזכרי כהונה וגם מפסלי ביוצא דהוי
טעם שני באיסור ועל כרחיך התם
הוי טעמא משום דמין במינו
מדאורייתא בטל ברוב ובכלי מקדש
אוקמוה אדאורייתא וקערות
שמתמטשין בהן צשר שניהם צמי
של חלב בכלי ראשון ושויהם צמי וימן
יש לחסור אפילו אם נאמר לאו דוקא
עלו אלא אפילו נתבטלו אם השמוניות
צעין על הקערות דהוי כספין של
נחנקת דאסר בקוונטרם לנשון אחר
ואפילו אין שמוניות צעין אסור
דהקערות נוגעות במחבת ונפלט
טעם מזה אל הוי טעם שני באיסור
ועוד דלא דמי כלל לדגים שעלו
בקערה דהא כשהטעם שני של צשר
ושל חלב נכנס במים מיד נאסרו
המים וחוזרין ואוסרין הקערות
ומשפיה

אָמוֹת שׁוּאָה בֵּן יוֹמוֹ מוֹתֵר: **אָנֹכִי** חוֹרְפִיָּה בַּעַץ. יֵשׁ לָהֶם שֵׁלָה
נֶחֱמוֹךְ שׁוּמִין כְּרִישִׁין וּבִלְלִים בִּסְכִּין חוֹלֶנֶת מִשּׁוֹם דְּהִרְפִּי טוֹבָה
וְהִיאָה דַּחֲמָךְ וְנִתָּן בְּקִדְרָה מֵלֵאָה מִיִּם רִוְחָתָהּ מוֹתֵר בְּשָׁשִׁים לְבִטֵּל
טַעַם הַבְּלוֹעַ בִּירָק ^(א) וְנִפְלֵט מִן הַסְכִּין אֲזַל חֲמֵרוֹ בִּסְכִּין שֶׁל עוֹדֵד
כּוֹכְבִּים נִשְׁאֶה הִירָק כְּלוֹ נִבְלָה וְאִרְרִי שָׁשִׁים לְבִטֵּל הִירָק וְאִרְרִי עֵינִן
אֵם הַסְכִּין מְקוּנֶה אֵלֶּיךָ בֵּן יוֹמוֹ אִי חוֹרְפִיָּה דִּידֵהוּ מִחֲלֵילָה לִשְׁכַּח
כִּדְלֹמֶר גְּזִילַת מַעֲמִידִין פֶּרֶק אֵין מוֹעֲמִידִין (ע"ר 97 נט.).

מִהֵן לְאֶנְחוּי כְּרֵא דְמִלְחָא בְּחֵדִי כְּרֵא דְכִמְכָּא א"ל אִסּוּר. אִין
לְאִסּוּר מַטְעֵם זֶה לֹא הֵיכֵּה בְּחֵדָּה אַחַת כִּד שֶׁל בָּשָׂר אֵלֶּל כִּד שֶׁל
חֶלֶב דֶּהֱתָם וְזֶה יִפָּה שֶׁלֹּא יִפּוּל מִזֶּה עַל זֶה אֵלֶּל הֵבֵא לֹא מִסְקִי
אֲדַמְעִייהָ לְיִזְרֵה שֶׁלֹּא יִפּוּל מִן הַכּוֹחַם בְּחֵלֶל וְלֹא יֵדַע וְיִמְלֹחַ מִמֶּנּוּ
בָּשָׂר וְכֵן דִּחְלָל כִּי דֶרֶךְ לֵתָם חוֹמֶץ בְּחֻבְשִׁיל וְיִחְשִׁיטֵין שִׁמְאָ יִפּוּל מִן
הַכּוֹחַם לְתוֹכוֹ וְיִחְזוֹר וְיִתֵּן לְתוֹךְ הַתְּבַשִּׁיל: **הֲנִי מִיֵּרִי דְאִינוּ נִאֲבָר**
מִחֻמְתָּה מִלְּחֹ. הֶר"ר יַעֲקֹב יִשְׂרָאֵל הַמִּיר פֶּעַם אַחַת גִּיגִית מִלְּחֹ בָּשָׂר
שֶׁמֶלְחָהּ יִפָּה שֶׁן תִּחְסִיט וְנִלֵּל וְאִמְרֵי דֵלֵל חֲשִׁיב אִינוּ מִלְּחֹ מִחֻמְתָּה
מִלְּחֹ אִלֵּךְ מִלְּחֹ כַּעֲשֵׂן עֲבֹד כְּדִמְרֹחַ פֶּרֶק כֻּלָּל גְּדוֹל (שִׁמְעָ דף ע"ה):
הֲאִי מֵאֵן דְּמִלְחָ בִּישְׂרָאֵל בְּשִׁנְתָּ חֲיִיב מִשּׁוֹם מַעֲבָד וּמוֹקִיף לֶה דְּבַעֵי

אִינוֹ נֶאֱחָל מְרֹב מִלֵּא שָׂבוּ עַד שְׁשׁוּרָהּ וּמְדִיחוֹ צְמִים כַּעֲן צָר
וְנִשְׁאֵי צִי רִישׁ גְּלוּתָא צִפְרָק גִּיד הַנֶּשֶׁה (עֲשִׂי 97 ט:): דְּמִימִי עֲלֵה
וּנְמִלְחָה זֶה צָר אֶסּוּר לֹאכֹל זֶה רוּחָא וְהִיא פִּינְכָא דְהוּא צִי רִבִּי
גַּל הֵי הוּא לֹאזֶרְחָא אֹל לִהֲנִינֵי כִּי' הַקּוֹנְטֵרַס וְאוֹר'ת דְּכָל מְלִיחֹת
דְּלוּתֹת דְּשִׁיעוּר מְלִיחָה כְּשִׁיעוּר לְיִימֹס דְּמִלְחָה דְּהוּא רִישׁ כְּרוּתָא
וְהִיא קֶרֶת לֵאמֹר אֵל הֵי [וּר'] כִּי לְעֵינֵי מַלְא וְנִפְקַל הֵי מְתוּרָת
ס' הוּי אִין נֶאֱחָל מַחֲמַת מַלְחוֹ מִדְּפֹטֵר דֵּס שְׁמַלְחוֹ כְּמוֹ דֵּס שְׁצִשְׁלוֹ
לְקִדְרָה אֲלֵמָא לְמִלְחַת קִדְרוּת צָרִיךְ שְׁלֵא יְהוּ נֶאֱחָלִים מַחֲמַת מַלְחָא):
פִּינְיֹל לַמִּד' (עֲשִׂי 97 ק:): אֲפֹשֶׁר לְקוֹחֲטוֹ אֶסּוּר יֵשׁ לְהִסְתִּיר כֹּאן וְלֹא
עוֹרֵצׁ זֶו וְזֹב לֹא יוֹעִיל לוֹ תִּרִי גַלְיָי דְּמַלְחָא דְכִיּוֹן שְׁהִדֵּס נִפְרַשׁ
וְהַמּוֹת וְלֹא דְמִי לֹאֲפֹשֶׁר לְקוֹחֲטוֹ דְּלַעֲלִי דִּהֲסָא אִין הַאֶסּוּר יוֹאֵל
פִּינְיֹל מִן שְׁפִירָה שְׁבַלְחוֹת גְּדוּלוֹת דְּלוּקָא נֶטַק תִּרִי גַלְיָי אֲחֵל הֲרַבָּה
צָרָה שְׁלֵא לְהִרְצוֹת וְשִׁלָּא לְמַעַב:

קישות. מתוקה היא ואינו נבלע בצחקה אלא השמנונית קף ועומד על מקום החתך הלכך גריר לבי פסקיה למקום חתך גורר מעט בסכין ואכיל אף בצוחה. הלכך דגים שעלו בקערה מותר לאוכלן בצוחה כדאמר דאין נותן טעם הבא מן הממש אלא נותן טעם הבא

אותה משומן הקרוש עליה משום
 מיאוס אבל ^(א) לסכין פעמים
 שהשמוניות קרוש עליו ואינו יוכר
 וכשחומך בצנן הוי נותן טעם הזה
 מן הממש ועוד דמשום חורפיה בלע
 טפי מדגים הרומנים ואגב דוחקא
 דסקינא פליט סקינא ובלע זנזן:
 קלחי. קלחים: ליפסא. לפס אינו
 חריף אלא מתוק ואין טעם שומן
 יוכר זו: **דסילקא אסירי.** לפי שנותן
 טעם בהן: ואי פסך בהו דליפסא.
 ערבן בעת חתוכן שחמך אחת של
 לפס ואחת של תרדין הלפת מבטל
 טעם השמוניות מן הסכין ואין
 התרדין מתקבלין טעם הימנו: **דמלא.**
 כותח. מי חיישין שמא יפול מן
 הכותח במלח והוא לא ידע וימלחו
 ממנו קדרת בשר: **דחלא מאי.** דרך
 לתת חומץ לתוך התבשיל. מי חיישין
 שמא יפול מן הכותח בחומץ ויחזור
 ויתן ממנו לתבשיל: **לני סיכול.**
 כשתמדוד לך עליה כור של מלח בשכרי
 אומר לך טעמו של דבר: **מאי.** כותח
 הנופל במלח נראה ויכיר שהיו שואל
 עב ולא בטיל אבל כותח הנופל בחומץ
 ליתיה בעיניה וטעמא נמי לא יהיב
 כותח בחומץ: **שרייה רב חיינא.**
 אע"פ שהכותח מליח הוא: **דאינו**
נאכל מחמם מלחו. אינו נוה לנאכל
 מרוב מלח שבו עד ששורין ומדיחין
 אותו במים כעין מליחם בשר להנעו:
נאכל מחמם מלחו הוא. כלומר נאכל

במלחמו הוא: קליפה. מלמעלה סביב:
והי אים ציה פילי. בקעים והוא
גלי לא סגור ליה בקליפה לפי שזולע
דרך הנקצים^ד וכולו אסור: והי מהבז
הצבלין. התבלין שנתבשלו עמו
מרכיבן אותו וטוב לבלוע וכשנפול
לכותם היה נמא לבלוע ובעל: שחפך עליה נשך.
הכלי: אסור לאכלה. מפני שהדם היוצא ונבלע צו: וה"מ דאסמיק.
שהיה הבשר אדום שנקטרוד"א: והני מילי דאצריה. שנקב הדם
את הככר כלומר עבר מזדו לדדו עד שנגרסה משני דדדין:
הכי גריסין והני מילי דאסמיקה. שהיה אותו מוהל היוצא מן
הבשר עבה אבל כלול לאו דם הוא: שדי ליה לכלבלי. להחזק
ככר: מה נפשך. דאיהו לא צבי למיכליה ולשמעיה ספי ליה
איסורא: דאנניא דעמיה. האי דלא אכיל ליה משום דאיסטינים
הוא ולא משום איסורא: חמר בשר. יין הבשר: איין מניחין
כלי. די דוגי דלעיל (דף קיא:): עד שיכלה. שיהא כל דמו
בכר נפלט ממנו: משפלה סימרו. שהבשר מעלה עשן.
לישנה אחרינא שיהו הגחלים מעלין עשן שכל זמן שהדם שותם
עליהן אינן אלא כבין והולכים אבל כשהשומין נוטף הן מעלין עשן.
לשון מורי: ודילמא סתאה מטא. כל התחתון של כל גחלים
נללה והעליון לא נללה: פרי גללי דלמחא. צד על
הבשר ובין בתוך הכלי והדם נגרר אכל המלח לשוליים:
ומשפיה

לְאוֹרָחָא אֲבָל לְבֵיתָא לֹא מִשּׁוּי אִינִישׁ מִיכְלִיָּה עַד וּבִקּוּטֶרֶס נִמְי פֻּסַּה שְׂמוּלִחִים לְהִנְיֹעַ וּקְשִׁיָּא לִרְיָה דִּלְטּוּ הִנּוּ אֲטֻמְהֵסָא דְלִימְלִיחוּ בְּגִי מְלִיחָה הִרִי הוּא כְּרוּתָא וְכִי נִמְלָחוּ לְאוֹרָחָא וְכֵן (עֲלִי דָּף הִיָּבָה) קַעֲרֵה אִמִּי וְכֵן רַב מִרִי דְלִימְלָה לִיָּה בִּשְׂר שְׁחוּטָה בְּדִי טֹרְפָה בְּסֻמּוֹן אֲטֻ שְׂאֵנוּ עוֹשִׂין לְקַדְרֵה חֲשִׁיזִי אֵין נֶאֱכָלִין מִחֲמַת מַלְחָא מְדִירִס דְּבִלְחוּהוּ דְלֵיל וְכֵן מִשְׁמַע בְּהִקּוּסָן רַבָּה (מִנְחוּת דָּף הֲבֵה) דְקֻאֲמֵר טַעְמָה דְּמַעֲמָה דְּמַעֲמָה דֵּס דִּלְמָר רַב יְהוּדָה דֵּס שְׂמַלְחוּ אִינוּ עוֹבֵר עָלֵי אֲלֻמָּה מְלִיחָת קַדְשִׁי וְדִלְמָרִינָן הֵס דִּלֵּין עוֹבֵר עָלֵי וּקֻאֲמֵר הֵס רַבָּה עַל מְלִיחָת קַדְשִׁי וְ**רַבִּי יְצְיָהוּ דְּמֵאָחָא וּבִשְׁפִיחָהּ** שְׁהֵס נִגְרֵר אֲבָל הִמְלָה בְּשׁוּלִים אֲמַרְיָן מִיד כְּשִׁנוּטָף הַשּׁוּמֵן מִן הַבֶּשֶׂר נֹאסֵר מִחֲמַת דֵּס הַמֶּנֶּה לְגַמְרִי אֵין נֶאֱשֵׁר בּו טַעַם וּפְסִילוּ מִשְׁהוּ דִּכְר הִיו בְּקֻאֲלִין דְּבִדְבִי לְגַמְרִי אֲלֵלָּה שְׂמַחְבֵּטֵל וְעַכְשִׁי אֵין לְמַעֵר עַל יְדֵי מִרִי גִלְלִי דְּמַלְחָא מְלָחָה פּוֹסֵק מִן הַדֵּס וְאִין אֵין בְּחִיָּה

מסורת הש"ס

(א) שבת ד. לעיל יב.
[עירובין לו.], (ב) [פסחים
עו.], (ג) [לעיל לו]:
קיא: לקמן קיג. פסחים
עו.], (ד) כס"א: הבקעים,
(ה) [ועי' תוס' לעיל יד.
ד"ה ונסבין ותוס' מנחות
כא. ד"ה דס ותוס' פסחים
עד. ד"ה האי מולייתא],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קישות וכו'
אבל סבין כל"ל ואות לי'
נמחק: (ב) תוס' ד"ה אגב
וכו' צירק שנפלט:
(ג) ד"ה תרי וכו' בקיין
צדכר ומותר:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
[א] תום' ד"ה (צעמוד
הקודם) הלכתא וכו' ומיהו
ע"כ. נ"צ עי' מהר"ם
לוצבלין ובשו"ת עבודת
הגרשוני סי' קט"ז ודו"ק:

מוסף רש"י

לכי תיכול עלה כורא
דמלחא. ננדיסותא אהר
ליה. כשמדוד לי כור של
מלה אומר קן טעמו של
דכר (שבת ד. וכע"ז ערובין
לו. ועיי' תכ.). עינא
אחיינא לנשתתבלי עליה
כור של מלה לא תוכל
להסוות זו לזו (שבת שס.).
דכבמא. כותח ואית ציה
נקויצי דחלנא (שפחים עו.).
מליה הוה רוחת.
רקה לעיל זו ב.

רבינו גרשום

אבל קישות גריר ליה
למפקסיה. כלומר גריר
קישות במקום חתך ואח"כ
מותר לאכולה בכתוח:
קולט דליפתא שרי.
לומר סטין שחקה בה
בשר ופסק בה קולטא
דליפתא שרי למעילה
בכתוח דאין בה חומץ כל
כן ולא בעל באי סילקא
לדעל: ואי פתק בה
דליפתא ח"י, כלומר סטין
שחקה בה סלקא חתך בו
שנחתך כשקא חתך בו
דליפתא דמה שהיה בו
שטנס בשר בסטין העביר
דליפתא אחריו כן
למלימפקסיה סלקא ומעילה
בכתוח: ומה לאנורי חתך
מלחא. כלומר מלחא
שנחלחץ בו בשר מהו
ללאנורי ברי דאדא.
כלומר מכאם עשוי הוא
מחלב ומיביעיה ליה מי
ישינא אי מניחו ברי כדא
דבמכאם מלחא נפל (שפה)
[מניה] במלחא ומלח
בו בשר וכל הבשר
שחלב בשמלח: חדלא אמאי.
כלומר לאו שחלחץ בו
מלחא הוא אית ליה
איטורא בעיניה. כלומר
במלחא [אינא] איטורא
אכלתא אבל בחלתא ליה
לאיטורא בעיניה דנימס
לחלחץ: ההוא בר יונה
ונפל לרדא דבמכא. ו
נפל לאו צלי ולא במושל
לחלחץ: מליח מיה: הגבי מלח.
דאדניו נאכל מחמת מלח.
דאדניו למלח ויתר מלח.
דאין דא אכל יוכל לאדל
ממניו מלח: אבל
אנאל מחמת מלח.
כלומר לאו בר יונה לא
היה מליח ביותר ולא בעל
ח"י: ויתר מליח לא
צלי ממניו. כלומר